

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5560/2545

นายว่อนอรนพหรืออรนพนางแห่งแสงศรีหรืออรนพ

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 177

ย่อ / หลักกฎหมาย

คำฟ้องโจทก์กล่าวอ้างว่าพินัยกรรมของผู้ตายเป็นโมฆะเนื่องจากพยานในพินัยกรรมลงลายมือชื่อโดยไม่เห็นผู้ตายพิมพ์ลายนิ้วมือต่อหน้า โดยโจทก์มิได้ปฏิเสธความถูกต้องของลายพิมพ์นิ้วมือของผู้ตายตลอดจนลายมือชื่อของพยาน ประเด็นตามคำฟ้องจึงมีว่าพินัยกรรมของผู้ตายเป็นโมฆะเนื่องจากพยานในพินัยกรรมลงลายมือชื่อโดยไม่เห็นผู้ตายพิมพ์ลายนิ้วมือต่อหน้าหรือไม่ และไม่มีประเด็นว่าลายมือชื่อของพยานในพินัยกรรมบางคนเป็นลายมือชื่อปลอมหรือไม่ การที่โจทก์นำสืบว่าลายมือชื่อของพยานสองในสามคนในพินัยกรรมเป็นลายมือชื่อปลอม ย่อมเป็นการนำสืบนอกประเด็นตามคำฟ้อง และเมื่อโจทก์มิได้ฎีกาว่าพินัยกรรมของผู้ตายเป็นโมฆะด้วยสาเหตุที่โจทก์กล่าวในฟ้อง ย่อมไม่มีทางที่ศาลฎีกาจะวินิจฉัยปัญหาในประเด็นดังกล่าวให้เป็นคุณแก่โจทก์ได้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ไขคำฟ้อง ขอให้พิพากษาว่าพินัยกรรมฉบับลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๑๒ เป็นโมฆะให้จำเลยส่งมอบที่ดิน ส.ค.๑ เลขที่ ๑๓๗ แก่โจทก์ ห้ามจำเลยและบริวารเข้าเกี่ยวข้องกับที่ดินแปลงดังกล่าว จำเลยให้การว่า เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๑๒ ผู้ตายได้ทำพินัยกรรมยกทรัพย์สินซึ่งเป็นที่ดิน ๒ แปลง คือที่ดินนาตามแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) เลขที่ ๑๓๕ เนื้อที่ ๓ ไร่เศษ กับที่ดินสวนเนื้อที่ประมาณ ๘ ไร่ ให้แก่จำเลยซึ่งเป็นบุตรเลี้ยง พินัยกรรมดังกล่าวทำถูกต้องตามแบบที่กฎหมายกำหนด ทั้งขณะที่ทำพินัยกรรมนั้นผู้ตายได้ลงลายมือชื่อต่อหน้าพยานรวม ๓ คน ดังนั้นเมื่อผู้ตายถึงแก่กรรม พินัยกรรมจึงมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมาย หลังจากที่ผู้ตายถึงแก่กรรม จำเลยครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินตามพินัยกรรมดังกล่าวจนถึงปัจจุบันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒๑ ปี โจทก์ฟ้องเอาคืนซึ่งการครอบครองที่ดินเกินกว่า ๑ ปี จึงไม่มีอำนาจฟ้อง และโจทก์ฟ้องขอเพิกถอนพินัยกรรมล่วงพ้นระยะเวลา ๑๐ ปี นับแต่ผู้ทำพินัยกรรมถึงแก่กรรม จึงขาดอายุความ ขอให้ยกฟ้อง โจทก์ยื่นคำร้องขอให้เรียกเทศบาลนครหาดใหญ่ ผู้ซึ่งซื้อที่ดินตามแบบแจ้งการครอบครอง (ส.ค.๑) เลขที่ ๑๓๗ บางส่วนจากจำเลยเข้ามาเป็นจำเลยร่วมศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาต จำเลยร่วมให้การว่า จำเลยร่วมซื้อที่ดินพิพาทจากจำเลยโดยสุจริตมีค่าตอบแทน จำเลยร่วมเข้าครอบครองที่ดินตั้งแต่วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๓๘ และนับแต่นั้นจำเลยร่วมได้ทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสวนสาธารณะอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โจทก์ฟ้องคดีเกิน ๑ ปี นับแต่วันที่จำเลยสละการครอบครองที่ดินพิพาทแก่จำเลยร่วม โจทก์ไม่มีสิทธิเรียกที่ดินพิพาทคืน ขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้ววินิจฉัยว่า พินัยกรรมตามฟ้องเป็นพินัยกรรมที่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยประเด็นอื่น พิพากษายกฟ้อง ให้โจทก์ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนจำเลยและจำเลยร่วม โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค ๙ พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้เถียงกันในชั้นนี้รับฟังเป็นยุติได้ว่า เดิมผู้ตายกับนางสุขเป็นสามีภริยากัน มีบุตรด้วยกัน ๑ คน

คือโจทก์ เมื่อโจทก์อายุประมาณ ๕ ปี ผู้ตายเลิกร้างกับนางสุข ต่อมาผู้ตายได้นางเหนียวเป็นภรรยา โดยนางเหนียวมีบุตรติดมา ๑ คน คือจำเลย ผู้ตายถึงแก่กรรมเมื่อปี ๒๕๑๘ มีทรัพย์สินมรดกเป็นที่ดินนา ๑ แปลง เนื้อที่ ๓ ไร่เศษ และที่ดินสวนยางพารา ๑ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๘ ไร่ ตามแบบแจ้งการครอบครอง (ส.ค.๑) เลขที่ ๑๓๕ และเลขที่ ๑๓๗ ตามลำดับ ที่ดินทั้งสองแปลงอยู่ที่ตำบลคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๓๘ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งตั้งโจทก์เป็นผู้จัดการมรดกซึ่งไม่มีพินัยกรรมของผู้ตาย ที่โจทก์ฎีกาว่า ลายมือชื่อของนายตั้ง ปานะบุตร กับนายสุนันท์ บุญสุข พยานในพินัยกรรมเป็นลายมือชื่อปลอม พินัยกรรมเอกสารจึงมีนายดุรงค์ชัยพฤกษ์กุล เป็นพยานเพียงคนเดียว และตกเป็นโมฆะนั้น เห็นว่า โจทก์ฟ้องอ้างว่าพินัยกรรมของผู้ตายเป็นโมฆะเนื่องจากพยานในพินัยกรรมลงลายมือชื่อโดยไม่เห็นผู้ตายพิมพ์ลายนิ้วมือต่อหน้า โดยโจทก์มิได้ปฏิเสธความถูกต้องของลายพิมพ์นิ้วมือของผู้ตายตลอดจนลายมือชื่อของพยานในพินัยกรรมแต่อย่างใด ประเด็นตามคำฟ้องจึงมีว่าพินัยกรรมของผู้ตายเป็นโมฆะเนื่องจากพยานในพินัยกรรมลงลายมือชื่อโดยไม่เห็นผู้ตายพิมพ์ลายนิ้วมือต่อหน้าหรือไม่ และไม่มีประเด็นว่าลายมือชื่อของพยานในพินัยกรรมบางคนเป็นลายมือชื่อปลอมหรือไม่ การที่โจทก์นำสืบว่าลายมือชื่อของนายตั้งกับนายสุนันท์ พยานสองในสามคนในพินัยกรรม เอกสารหมายเลข ๕ เป็นลายมือชื่อปลอมย่อมเป็นการนำสืบนอกประเด็นตามคำฟ้อง รับฟังไม่ได้ ที่ศาลล่างทั้งสองรับวินิจฉัยในปัญหาที่ว่าลายมือชื่อของนายตั้งกับนายสุนันท์เป็นลายมือชื่อปลอมหรือไม่ จึงเป็นการวินิจฉัยนอกประเด็นตามคำฟ้องอันเป็นการไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย เมื่อโจทก์มิได้ฎีกาว่าพินัยกรรมของผู้ตายเป็นโมฆะด้วยสาเหตุที่โจทก์กล่าวในฟ้อง ย่อมไม่มีทางที่ศาลฎีกาจะวินิจฉัยปัญหาในประเด็นข้อนี้ให้เป็นคุณแก่โจทก์ได้ กรณีไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยฎีกาข้ออื่นของโจทก์ต่อไป เพราะไม่ทำให้ผลคดีเปลี่ยนแปลง ที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษายกฟ้องเสียนั้น ศาลฎีกาคงเห็นพ้องด้วยในผล พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ. นายเปรมศักดิ์ ชวนชื่น ผู้ช่วยฯ/ ย่อสั้น นายเจษฎา ชุมเปีย ย่อยาว นายไพโรจน์ โรจน์อภิรักษ์กุล ตรวจ นายกิริติ กาญจนรินทร์ ผู้ช่วยฯ/ตรวจ

องค์คณะ

วสันต์ สร้อยพิสุทธิ์ · พินิจ เพชรรุ่ง · สุรชาติ บุญศิริพันธ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/5560/2545>